

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „КАПИТАЛОВО БЮДЖЕТИРАНЕ“;

ЗА СПЕЦ: „Корпоративни финанси“; ОКС „магистър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 10;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Д. Рафаилов)

2. ....
(ас. М. Трифонова)

Ръководител катедра: .....
„Финанси“ (проф. д-р Ст. Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината: Целта на дисциплината е да осигури на студентите задълбочени знания относно подходите и методите при вземане на дългосрочни инвестиционни решения при разработването на капиталовия бюджет на компаниите. Инвестициите са основен инструмент за създаване на корпоративна стойност и тяхното оценяване трябва да се познава от финансовите мениджъри.

Знание и разбиране: В резултат на обучението по дисциплината студентите придобиват знания за:

- принципите при оценката на реалните инвестиции;
- подходите за изчисляване на паричните потоци на инвестиционните проекти;
- методите за капиталово бюджетирание и техните предимства, недостатъци и приложение;
- правилата за инвестиционен избор между множество проекти, включително в условията на ограничен капиталов бюджет;
- рисковете на инвестиционните проекти и тяхното отражение при вземането на инвестиционни решения.

Приложение на знанията и уменията: Приложението на получените знания и умения се изразява във способността на студентите да:

- определят паричните потоци на различните типове инвестиционни проекти;
- оценяват ефективността на инвестиционните проекти, като прилагат адекватни методи за капиталово бюджетирание;
- анализират риска на инвестиционните проекти и на тази база да определят подходящата изискуема възвръщаемост;
- отчитат влиянието на гъвкавостта на проектите върху тяхната ефективност като прилагат анализ чрез дърво на решенията и реални опции.

Получените знания и умения имат практическо приложение в работата на финансовите мениджъри на компаниите, специалистите в областта на корпоративното и инвестиционното банкиране, финансовите анализатори и консултанти.

Способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения: Обучението по дисциплината е основа за придобиване на допълнителни знания и умения за финансово управление на корпорациите на най-високо равнище, включително при корпоративното ръководство и формулирането и реализирането на финансовата стратегия.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Част I. Въведение				
Тема 1. Реални инвестиции и инвестиционни проекти		2	1	
1.1	Особености на реалните инвестиции			
1.2	Същност и параметри на инвестиционните проекти			
1.3	Видове инвестиционни проекти			
Тема 2. Капиталовото бюджетирание като елемент на финансовия мениджмънт		2	1	
2.1	Капиталово бюджетирание – същност и етапи			
2.2	Принципи при оценка и избор на инвестиционните проекти			
Тема 3. Парични потоци на инвестиционните проекти		3	3	
3.1	Особености на парични потоци на инвестиционния проект			
3.2	Определяне на инвестиционните разходи			
3.3	Определяне на оперативните парични потоци			
3.4	Определяне на остатъчния паричен поток			
Част II. Оценяване и избор при инвестиционните проекти				
Тема 4. Методи за капиталово бюджетирание		3	3	
4.1	Нетна настояща стойност			

4.2	Срок на откупуване			
4.3	Средна счетоводна възвръщаемост			
4.4	Дисконтиран срок на откупуване			
4.5	Вътрешна норма на възвръщаемост			
4.6	Модифицирана вътрешна норма на възвръщаемост			
4.7	Индекс на рентабилността			
4.8	Сравнение на методите и приложимост			
Тема 5. Инфлация и международно капиталово бюджетиране		3	3	
5.1	Отчитане на инфлацията при инвестиционните решения			
5.2	Проблеми при международното капиталово бюджетиране			
5.3	Отчитане на валутния курс, данъчните ефекти и ограниченията в трансфера на капитал при международните инвестиционни проекти			
Тема 6. Инвестиционен избор при множество проекти		3	3	
6.1	Избор между множество независими проекти			
6.2	Проблеми при избор между множество взаимноизключващи се (алтернативни) проекти			
6.3	Избор между множество алтернативни проекти с различни параметри			
Тема 7. Инвестиционен избор при рაციониране на капитала		3	3	
7.1	Ограничения в капиталовия бюджет			
7.2	Избор при еднопериодно рაციониране на капитала			
7.3	Избор при многопериодно рაციониране на капитала			
Част III. Риск и гъвкавост при инвестициите				
Тема 8. Риск на инвестиционните проекти		3	6	
8.1	Обща характеристика на инвестиционния риск			
8.2	Измерване и анализ на единичния риск. Анализ на чувствителността. Анализ на сценариите. Симулационен анализ чрез метода „Монте Карло“			
8.3	Измерване и анализ на пазарния риск			
Тема 9. Отчитане на риска при вземане на инвестиционните решения		3	2	
9.1	Подход на сигурните еквиваленти			
9.2	Подход на коригираната с риска норма на дисконтиране			
Тема 10. Стратегически аспекти и гъвкавост		2	2	
10.1	Отчитане на гъвкавостта при оценяване на инвестиционните проекти			
10.2	Дърво на решенията			
Тема 11. Анализ на реалните опции		3	3	
11.1	Реални опции – характеристика и стойност			
11.2	Видове реални опции			
11.3	Оценяване на реални опции			
ОБЩО:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсов проект	1	60
1.2.	Контролна работа	1	60
Общо за семестриален контрол:		2	120
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	60
Общо за сесиен контрол:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		3	180

IV. ЛИТЕРАТУРА**ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:**

1. Александрова, М. Финансиране и ефективност на инвестициите в реални активи. София: Изд. комплекс УНСС, 2012.
2. Александрова, М. Капиталово бюджетиране. София: Изд. комплекс УНСС, 2014.
3. Матеев, М. Инвестиции и инвестиционен мениджмънт: теория и практика. София: СИЕЛА, 2012.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Борисова, О., Н. Малых, Л. Овешникова. Инвестиции. Том 1 и 2, Москва: Юрайт, 2016.
2. Капранова, Л., С. Малофеев, Т. Седаш. Инвестиционный менеджмент. КноРус, 2016.
3. Ковалев, В. Финансовый менеджмент. Теория и практика. 3-е изд., Проспект, 2016.
4. Мельников, Р. Финансово-экономическая оценка инвестиции. Palmarium Academic Publishing, 2013.
5. Панчева, Ал. Корпоративен контролинг. Варна: ИК Стено, 2014.
6. Bender, R. Corporate Financial Strategy. 4th ed., Routledge, 2014.
7. Brigham, E., M. Ehrhardt. Financial Management: Theory and Practice, 14 ed., South-Western College Pub., 2014.
8. Brigham, E., P. Daves. Intermediate Financial Management. 12 ed., South-Western College Pub, 2016.
9. Damodaran, A. Applied Corporate Finance. 4 ed. John Wiley & Sons, Inc., 2015.
10. Götze, U, D. Northcott, P. Schuster. Investment Appraisal: Methods and Models. 2nd ed., Springer-Verlag, 2015.
11. Vernimmen, P., P. Quiry, et.al. Corporate Finance: Theory and Practice. 4th ed., John Wiley & Sons Ltd, 2014.
12. Ross, S., R. Westerfield, J. Jaffe, B. Jordan. Corporate Finance. 11 ed., McGraw-Hill/Irwin, 2015.
13. Titman, S., J. Martin. Valuation: The Art and Science of Corporate Investment Decisions. 3rd ed., Pearson, 2015.